

اطلاع رسانی

نشریه
کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه

سال هجدهم - شماره صد و هفتاد و هشتم - مرداد ۱۴۰۲

مدیر مسئول: امیر رضانی

همکاران این شماره

سوده جبلی _ کبری عظیمی

نشانی: تهران، خیابان شهید باهنر، خیابان شهید آقایی، شماره ۲۴

صندوق پستی: تهران ۱۸۴۴-۱۹۳۹۵

نمابر: ۲۲۸۰۲۷۳۱

تلفن: ۲۲۸۰۲۷۲۹-۳۰

معرفی نشریه

نشریه «اطلاعرسانی» کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه با هدف آگاهی خوانندگان محترم از جدیدترین منابع موجود در کتابخانه تخصصی و همچنین دیگر منابع منتشر شده در حوزه تخصصی آن کتابخانه تهیه و تنظیم شده است. به منظور دسترسی سریع تر و تسهیل کار محققان، پژوهشگران و کلیه اعضای محترم کتابخانه، نسخه الکترونیکی نشریه از طریق پست الکترونیک ارسال می گردد.

نقل و اقتباس از نشریه اطلاعرسانی کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه با ذکر منبع بلامانع است.

صفحه	عنوان
۴	کتابهای فارسی
۶	کتابهای لاتین
۷	معرفی کتابهای فارسی
۱۵	معرفی کتابهای لاتین
۱۹	مقالات فارسی
۲۳	مقالات لاتین

کتاب‌های فارسی

- ۱- اروپا، از اسطوره تا واقعیت: تاریخ ایده اروپای متحد/ هانری دلرسنجر؛ ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر.- تهران: فرهنگ معاصر، ۱۴۰۰.
- ۲- بازگشت روسیه به خاورمیانه/ [ویراستاران] نیکو پوپسکو، استانیسلاو سکربرو؛ ترجمه محمدحسین فاضل‌زرنندی.- تهران: نشر ثالث، ۱۴۰۰.
- ۳- بررسی مقایسه‌ای راهبرد جمهوری اسلامی ایران در قبال داعش در سوریه و عراق/ حمیده هوشور.- تهران: دیبادخت، ۱۳۹۹.
- ۴- تاریخ امیران منغیتیه بخارا/ صدرالدین عینی؛ به کوشش مسعود عرفانیان.- تهران: شیرازه کتاب ما، ۱۴۰۱.
- ۵- تاریخ شورش و ناآرامی‌های اجتماعی در ایران (مجموعه مقالات)/ به اهتمام حسین هژبریان.- تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۲.
- ۶- تروریسم نوین: بازیگران، راهبردها و تاکتیک‌ها/ نویسنده اشتفان گوئرتر؛ ترجمه عسگر قهرمانپور.- تهران: جوینده، ۱۴۰۱.
- ۷- تقابل قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا در منطقه غرب آسیا/ علی عبدلی.- تهران: دیبادخت، ۱۴۰۰.

۸- حقوق و دیپلماسی آب‌های فرامرزی: با نگاهی به حکمرانی آب در اتحادیه اروپا/ نویسنده گابو بارنیای؛

مترجمان علی رودباری، پیمان حسنی، آیدا تقی‌خانی. - تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۱.

۹- خاطرات نیکی هیلی: نماینده پیشین ایالات متحده در سازمان ملل / نیکی آر. هیلی؛ [ترجمه] پوریا

حسنی. - تهران: مهراندیش، ۱۴۰۱.

۱۰- سیاست خارجی آمریکا در تئوری و عمل / دهشیار. - تهران: میزان، ۱۳۸۹.

۱۱- فرقه کمونیست ایران و سیدضیاءالدین طباطبایی (۱۳۰۲ - ۱۲۹۹) / به کوشش محمدحسین خسروپناه. -

تهران: شیرازه کتاب ما، ۱۴۰۱.

۱۲- فضای سایبر و تحول در مفاهیم روابط بین‌الملل / قاسم رنجبر، حسین سوری. - تهران: ویان، [۱۴۰۱].

۱۳- گروه‌های فشار / [نویسنده دانکن واتس]؛ مترجم صیدطاهر دارآفرین. - تهران: نوآوران دانش، ۱۴۰۰.

۱۴- ناتو و خاورمیانه: (بستر ژئوپلیتیکی پس از یازده سپتامبر - تا ظهور داعش) / نویسنده محمدمصطفی

عرفی؛ ترجمه عسگر قهرمانپور. - تهران: جوینده، ۱۴۰۱.

۱۵- نقش دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی در تحقق نظام بین‌المللی حقوق بشر / بابک مجیدی؛ [تحت نظر

محمدفاضل صدری]. - تهران: دیبادخت، ۱۳۹۹.

- 1- **Bringing global governance home: NGO Mediation in the BRICS States/** Laura A. Henry, Lisa McIntosh Sundstrom.- New York: Oxford University Press, 2021.
- 2- **Des Atomes, des Souris et des Hommes: France-Iran: leurs Relations Nucleaires Jusqu'a l'accord de Vienne/** Francois Nicoullaud; preface de Pierre Joxe.- Paris: Maisonneuve & Larose; Hemispheres, 2021.
- 3- **International Human Rights Law and Practice/** Ilias Bantekas, Lutz Oette.- 3rd ed.- Cambridge; New York: Cambridge University Press, 2020.
- 4- **The Foreign policy of Smaller Gulf States: Size, Power, and Regime Stability in the Middle East/** Mate Szalai.- London; New York: Routledge, 2022.
- 5- **The Gulf States and the Horn of Africa: Interests, Influences and Instability/** edited by Robert Mason and Simon Mabon.- Manchester: Manchester University Press, 2022.
- 6- **The Rise and Fall of Greater Syria: A Political History of the Syrian Social Nationalist Party/** Carl C. Yonker.- Berlin; Boston: De Gruyter, 2021.

معرفی کتاب‌های فارسی

۱- فضای سایبر و تحول در مفاهیم روابط بین‌الملل

قاسم رنجبر، حسین سوری

تهران: ویان، [۱۴۰۱]

چکیده

ظهور و گسترش شبکه‌های اطلاعاتی، الکترونیکی و رسانه‌ای، تراکم زمان و مکان و به عبارت دقیق‌تر امواج جهانی شدن، نشانگر شروع دوران جدید و پیچیده‌تری در روابط بین‌الملل است. گسترش فناوری‌های نوین اطلاعاتی ارتباطی از اوایل دهه ۹۰، موجب شتاب تغییرات نهادی، افزایش تعاملات بین‌المللی و تغییر مفاهیم اصلی علوم سیاسی و روابط بین‌الملل از جمله تهدید، قدرت و ... شده‌اند و حاصل چنین فضایی، ایجاد دنیایی است که در آن مرزهای سیاسی سنتی گذشته بدون آنکه خونریزی و جنگی بین دولت‌ها صورت گیرد، برداشته می‌شود.

در این راستا، با اوج‌گیری روند جهانی شدن و بحث فناوری اطلاعات و ارتباطات و در پی آن فضای سایبر، مانوئل کاستلز اولین و شاید تاثیرگذارترین فردی بود که عصر دیجیتال را پیشگویی کرد. وی به عنوان یکی از نخستین نظریه‌پردازان این حوزه به سه موضوع مهم در نتیجه گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات توجه می‌کند که شامل جامعه شبکه جهانی، کاهش قدرت حاکمیت بر ملت- دولت و ظهور هویت‌ها و اجتماعات جایگزین می‌شود. بنابراین در فضای سایبر و در قالب جامعه شبکه‌ای، مهم‌ترین مفاهیم سنتی علوم سیاسی و روابط بین‌الملل همچون حاکمیت، قدرت، امنیت دستخوش تغییرات مهمی گردیده‌اند. به طوری که در پی

توسعه رسانه‌ها و به طور خاص فضای سایبری، این رسانه‌ها به عنوان بازیگران امنیتی‌ساز به امنیتی کردن مسایل مختلف می‌پردازند.

بدین ترتیب، فضای سایبر با قوت بخشیدن به نیروهای مرکزگرایز جهان‌گرا و بازیگران و فعالان متعدد دیگر، تبدیل به مهم‌ترین ابزارها برای به چالش‌طلبی مرزهای سیاسی قلمرویی، به حاشیه‌رانی دولت مطلق، تحلیل بردن حاکمیت ملی، تغییر فرهنگ امنیت ملی به امنیت جهانی و همچنین تهدید مشروعیت سیاسی شده است و صلح و امنیت بین‌المللی متاثر از لیبرال دمکراسی را تحت تاثیر قرار داده است.

کتاب فضای سایبر و تحول در مفاهیم روابط بین‌الملل طی چهار فصل ساماندهی شده است که به تبیین

موضوعات ذیل می‌پردازد:

- ۱- فضای سایبر و عصر جهانی شدن؛
- ۲- فضای سایبر، جهانی شدن و تحول ساختار نظام بین‌الملل؛
- ۳- تعاملات مفهوم منافع امنیتی، فضای سایبر و جهانی شدن؛
- ۴- فضای سایبر و منافع امنیتی جمهوری اسلامی ایران.

۲- تروریسم نوین: بازیگران، راهبردها و تاکتیک‌ها

مولف: اشتفان گوئرتز

مترجم: عسگر قهرمانپور

تهران: جوینده، ۱۴۰۱

چکیده

نویسنده کتاب اهل کشور آلمان و استادیار دانشگاه پلیس فدرال آلمان است. او مدرک لیسانس و فوق لیسانس خود را در رشته علوم سیاسی و دکترای خود را در رشته مطالعات امنیتی و روابط بین‌الملل اخذ کرده است. او فرد اسلام شناس نبوده و به موضوع از منظر رشته خود نگاه کرده است. البته مسایل و نکات دینی همچون جهادگرایی که از سوی نامبرده در این اثر بررسی شده است، از منظر اهل سنت تحلیل شده است. به اعتقاد نگارنده، تروریسم نوین، یکی از خطرناک‌ترین تهدیدهای امنیتی در سراسر جهان به شمار می‌آید. در سال‌های گذشته، تعامل، همکاری و حتی در برخی موارد ادغام تروریسم اسلام‌گرایی (جهادیسیم) با جرایم سازمان یافته فراملی برای کشورهای به اصطلاح جهان اول و همچنین برای کشورهای موسوم به جهان دوم و جهان سوم، تهدیداتی جدید به بار آورده است.

به اعتقاد نویسنده، تروریسم نوین و جهادگرایی بین‌المللی قرن ۲۱، توأمان تهدیدی نامتقارن برای دموکراسی‌های غربی به وجود آورده است. از یک سو، این تروریسم نه مرزهای ملی و نه بین‌المللی را به رسمیت می‌شناسد و از دیگر سو، مرزهای بین رفتارهای تهاجمی و دفاعی، جنگ و صلح، امنیت داخلی و سیاست خارجی و همچنین اقدامات جنایتکارانه و جرایم سیاسی را درهم نوردیده است، به طوری که تحلیل و پژوهش این کتاب نشان می‌دهد، تروریسم نوین، ابعاد محلی و بین‌المللی به خود گرفته است.

در این راستا، کتاب بینشی را درباره آنچه در تروریسم نوین، جدید محسوب می‌شود، فراهم کرده و چهار

جنبه اصلی زیر را در فصل‌های کتاب تحلیل می‌کند:

- ۱- ایدئولوژی جهاد؛
 - ۲- زمینه‌های تعامل، همکاری و ادغام بازیگران جرایم سازمان یافته و جهادگرایی بین‌المللی در سطوح شخصی، تاکتیکی و راهبردی (برای مثال: کشت مواد مخدر، قاچاق مواد مخدر و آدم‌ربایی برای اخاذی)؛
 - ۳- اینترنت و ارتباطات از راه دور قرن بیست و یکم به عنوان توانایی اصلی تروریسم نوین؛
 - ۴- راهبردها و تاکتیک‌های سازمان‌های جهادی و تروریسم نوین؛
- به عبارتی، تحلیل حاضر، تروریسم نوین را از جهت ایدئولوژی، همکاری بازیگران جنایت سازمان یافته و تروریسم و فناوری بین‌المللی و در سطح راهبردی و تاکتیکی بررسی می‌کند.

۳- حقوق و دیپلماسی آب‌های فرامرزی: با نگاهی به حکمرانی آب در اتحادیه اروپا

مؤلف: گابو بارنیای

مترجم: علی رودباری، پیمان حسنی، آیدا تقی‌خانی

تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۱

چکیده

کتاب به این مطلب اشاره دارد که با توجه به محدود و ثابت بودن میزان آب شیرین در دسترس در جهان، باید نیازهای روزافزون تعداد مصرف‌کنندگان رو به رشد، اعم از مصارف انسانی، اقتصادی یا محیط طبیعی برآورده شود. رشد جمعیت، شهرنشینی و تغییرات اقلیمی به عنوان نمونه‌هایی از فشارهای مختلف ساخته دست انسان در عصر حاضر می‌باشند که می‌توانند منجر به تنزل شدید کیفیت و کمیت منابع آب شیرین در سراسر جهان شوند. لذا اگر روندهای فعلی تغییر نکنند، پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۰ میلادی، جهان با ۴۰ درصد کسری آب مواجه شود و بدین ترتیب، امنیت آب در معنای عام کلمه، یکی از موضوعات بسیار مهم توسعه، صلح و پایداری در قرن ۲۱ خواهد بود و لذا جای تعجب نیست که مجمع اقتصاد جهانی، بارها آب را به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع جهانی خطر شناسایی کرده است.

از آنجاکه حدود ۴۷ درصد از آب‌های سطحی زمینی در حوضه‌های مشترک میان دو کشور قرار دارند و این حوضه‌ها حدود ۴۰ درصد از جمعیت جهان را در خود جای داده و همچنین حدود ۶۰ درصد از جریان رودخانه‌های جهان را شامل می‌شود، لذا باید بخش عمده‌ای از بحران آب در حال گسترش جهان، در یک چهارچوب بین‌المللی حل شوند. تمرکز جغرافیایی این تحقیق به رژیم‌های رودخانه‌ای بین‌المللی محدود شده است که به طور کامل یا بخشی از آنها توسط کشورهای عضو اتحادیه اروپا به اشتراک گذاشته شده‌اند. پیش-بینی‌های صورت گرفته توسط مرکز نظارت زیست محیطی اتحادیه اروپا و آژانس محیط زیست اروپا، بیش از

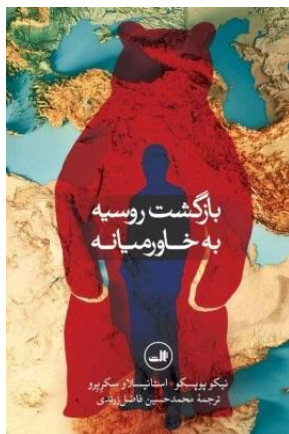
پیش برآورد می‌کند که مهم‌ترین تغییرات در هیدرولوژی اروپا خود را به شکل افزایش نوسانات جریان رودخانه، افزایش حدود بالا و پایین هیدرولوژیکی و در بسیاری از مناطق قاره، فقدان بارش و خشکسالی‌های طولانی مدت نشان می‌دهند. اگر رقابت بین دولت‌ها بر سر منابع مشترک - اما محدود-، به هر نحوی به چالش اصلی حوضه-های آبریز فراوان اروپا تبدیل شود، به احتمال زیاد، بی‌کفایتی برنامه زیست‌محیطی یک‌جانبه سیاست آب اتحادیه اروپا در جلوگیری از اختلافات، مناقشات یا حتی درگیری‌های جدی در روابط مربوط به حوضه‌های مشترک به اثبات خواهد رسید. کتاب در چهار بخش ساماندهی شده است.

بخش اول، خلاصه‌ای از موضوعات عمومی را در خصوص حکمرانی فرامرزی آب از جمله جغرافیا، نظریه-ها، قوانین و نهادهای همکاری فرامرزی آب ارائه می‌دهد.

بخش دوم، در پی شرح موقعیت جغرافیایی و هیدرولوژی حوضه رودخانه‌های مشترک در اتحادیه اروپا، شامل مقدمه‌ای درباره مدل خاص اروپا از حکمرانی فرامرزی آب است.

در بخش سوم با عنوان تاب‌آوری حکمرانی آب‌های فرامرزی در اتحادیه اروپا، موضوعات زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد: ضرورت ارزیابی ثبات روابط همجواری در اتحادیه اروپا؛ تاب‌آوری و آسیب‌پذیری هیدروپلیتیک در اتحادیه اروپا؛ مدیریت مقدار آب و تخصیص آن؛ حفاظت از کیفیت آب؛ همکاری در میان سطوح و بازیگران مختلف حکمرانی فرامرزی آب و اختیار و تاب‌آوری در تصمیم‌گیری و حل مسئله.

در بخش چهارم به عنوان نتیجه‌گیری، خلاصه‌ای از یافته‌های تحقیق و توصیه‌هایی به تصمیم‌گیرندگان اروپایی با هدف از بین بردن آسیب‌پذیری‌های هیدروپلیتیک ارائه می‌شود.

۴- بازگشت روسیه به خاورمیانه

مولف: نیکو پوپسکو، استانیسلاو سکربرو

مترجم: محمدحسین فاضل زرنندی

تهران: نشر ثالث، ۱۴۰۰

چکیده

کتاب در قالب مجموعه مقالات تنظیم شده است. به اعتقاد نویسندگان، حضور چشمگیر روسیه در خاورمیانه و شمال آفریقا از الزامات اقتصادی و دیپلماتیک آن کشور نشئت گرفته است. نمونه‌هایی از این نوع شامل تلاش در جهت همکاری با ملوک عرب حاشیه خلیج فارس در زمینه دیپلماسی انرژی، صادرات فزاینده غلات به خاورمیانه و شمال آفریقا و واردات میوه‌جات و سبزیجات از منطقه جهت غلبه بر تحریم‌های غذایی اروپا می‌شود. روسیه از طریق بازی ماهرانه با کارت خاورمیانه، بر انزوای دیپلماتیک خود پس از انضمام کریمه به خاکش غلبه کرده است. همچنین بازگشت روسیه به منطقه عمدتاً با فرصت‌های سیاسی - نظامی پدید آمده، تسهیل شده است. شرایط پیچیده منطقه فرصت‌هایی را برای مسکو فراهم ساخت تا خلاء قدرت را در غیاب آمریکا و اروپا در منطقه پر کند و دیپلماسی منطقه‌ای خود را شدت بخشد و تحت عنوان جنگ علیه تروریسم جهانی، به صورت نظامی نیز در منطقه ظاهر شود.

به اعتقاد نویسندگان، رشد چشمگیر فعالیت‌های روسیه در حوزه‌های نظامی، دیپلماتیک و حتی اقتصادی در خاورمیانه این سوال‌ها را به اذهان متبادر می‌کند که آیا مسکو در بحران‌های خاورمیانه از آبی گل‌آلود ماهی می‌گیرد؟ چه منافع جدیدی روسیه را در حرکت به سوی خاورمیانه و شمال آفریقا ترغیب می‌کند و بازگشت روسیه به این بخش از جهان تا چه حد برای این کشور پایدار خواهد بود؟ آیا منطقه در معرض دوران ژئوپلیتیکی جدید است یا اینکه مشارکت روسیه، مانند پیشینه فعالیت‌های مسکو در خاورمیانه، کوتاه مدت و موقتی خواهد بود؟ با حضور فعال روسیه در منطقه، وضعیت توازن قدرت به چه صورت در خواهد آمد؟ پیامدهای این روندهای جدید در

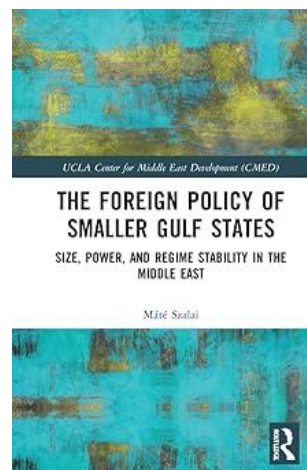
خاورمیانه برای اتحادیه اروپا و آمریکا چه خواهد بود؟ اثرات استراتژیک مداخله روسیه چه قدر می‌باشد و آیا این اثرات پایدار خواهد ماند؟

با عنایت به پرسش‌های مطرح شده، طی فصل‌های مختلف، به رویکردهای روسیه در خاورمیانه و شمال آفریقا در زمینه‌های نظامی، فروش سلاح، انرژی و حوزه‌های اقتصادی پرداخته می‌شود و روابط فدراسیون روسیه با سوریه، رژیم صهیونیستی، ترکیه، ایران و کشورهای شمال آفریقا و حوزه خلیج فارس مورد بررسی قرار می‌گیرد. در اینجا افزون بر این که بازگشت روسیه به خاورمیانه و شمال آفریقا ترسیم می‌شود، مشکلات و موانعی که این کشور در آینده با آن مواجه خواهد بود نیز برجسته گردیده است.

1- The Foreign policy of Smaller Gulf States: Size, Power, and Regime Stability in the Middle East

Mate Szalai

London; New York: Routledge, 2022

چکیده

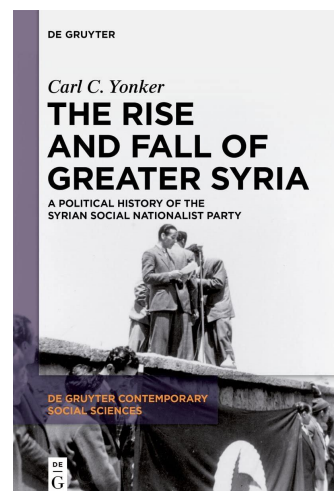
مات زالایی استاد دانشگاه در بوداپست است. دایره پژوهش وی علاوه بر موضوع تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی خاورمیانه و شمال آفریقا، شامل مطالعات دولت کوچک، خلیج فارس و مناقشات سوریه و عراق است. هدف کتاب، نگاهی نو به کشورهای کوچکتر حوزه خلیج فارس و شناسایی نقشی است که به واسطه کوچک بودنشان در سیاست خارجی و امنیتی ایفا کرده‌اند. نویسنده در صدد تجزیه و تحلیل دولت‌های کوچک با تمرکز بر نقش کشورهای کوچکتر خلیج فارس در منطقه می‌باشد و به دنبال تحلیل سیاست خارجی آن کشورها از زمان استقلالشان تا به امروز با مقایسه انگیزه‌ها و رفتار آنها و نقشی که به واسطه اندازه‌شان ایفا می‌کنند، می‌باشد. نویسنده برای دستیابی به هدف مورد نظر، از یک مدل نظری جدید با عنوان مدل پیچیده اندازه^۱ استفاده می‌کند. مطالب کتاب طی یک مقدمه، ۶ فصل و یک نتیجه‌گیری ارائه شده است. فصل اول با عنوان چهار نوع اندازه دولت و سیاست خارجی دولت‌های کوچک به تبیین چهار نوع اندازه و بیان تمایز میان اندازه و کوچک بودن

^۱ . Complex Model of Size(CMS)

کشورها از منظر مطلق، نسبی، ادراکی و هنجاری بودن آنها می‌پردازد. در این راستا، در اندازه مطلق، صحبت از مقدار منابع خاص در خود کشور است. در اندازه نسبی، مقدار نسبی منابع خاص و سهم کشور در توزیع منابع در یک سیستم مطرح است. در اندازه ادراکی، درک اندازه توسط کشور یا جامعه آن ملاک است. در اندازه هنجاری، درک اندازه توسط جامعه بین‌المللی مورد توجه می‌باشد. همچنین، در اینجا کشورهای کوچک مطلق عبارتند از کشورهایی که نمی‌توانند سطح مطلوب رفاه، امنیت و کیفیت نهادی را برای جمعیت خود فراهم کنند. کشورهای کوچک نسبی نیز عبارتند از کشورهایی که اندازه آنها از نظر مهم‌ترین منابع سیستم، کمتر از میانگین منطقه‌ای یا جهانی می‌باشد. کشورهای کوچک ادراکی نیز عبارتند از کشورهایی که از سوی جامعه نخبگان و دولت، کوچک شمرده می‌شوند. همچنین کشورهای کوچک هنجاری عبارتند از کشورهایی که توسط دیگر بازیگران جامعه بین‌المللی، کوچک تلقی می‌شوند.

فصل دوم کتاب با عنوان کاربرد نظریه کشور کوچک در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا به تجزیه و تحلیل سیستماتیک منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا می‌پردازد. در اینجا تمرکز بر ویژگی‌های منطقه‌ای است که عملاً بر نحوه عملکرد کوچک بودن تاثیر می‌گذارد. فصل سوم با عنوان اندازه نسبی و هنجاری کشورهای کوچک خلیج فارس به بررسی پنج کشور کوچکتر خلیج فارس از نظر اندازه نسبی، هنجاری، مطلق و ادراکی می‌پردازد. فصل پنجم با عنوان تاریخچه سیاست خارجی و امنیتی کشورهای کوچکتر خلیج فارس (۱۹۶۸-۲۰۱۱) و فصل ششم با عنوان کشورهای کوچکتر خلیج فارس در عصر بلا تکلیفی منطقه‌ای، بر سیاست خارجی و امنیتی کشورهای کوچکتر خلیج فارس از زمان استقلال آنها تا اوایل ۲۰۲۱ میلادی تمرکز دارد. مطالب اصلی که طی این دو فصل بررسی شده‌اند، عبارتند از: بحث در مورد اتحادیه خلیج فارس (۱۹۷۱-۱۹۶۸) به عنوان شکلی از معضل همگرایی؛ درک تهدید، انقلاب ایران و جنگ اول خلیج فارس (۱۹۸۹-۱۹۷۹)؛ اتحادسازی، ابرقدرت‌ها و جنگ‌های دوم و سوم خلیج فارس (۲۰۰۳-۱۹۹۰)؛ ثبات رژیم در زمان قیام‌های عربی (۲۰۱۳-۲۰۱۱)؛ خلیج فارس و راهبرد حیات قطر؛ روابط رژیم صهیونیستی و توافق‌نامه ابراهیم.

**2- The Rise and Fall of Greater Syria: A Political History of
The Syrian Social Nationalist Party
Carl C. Yonker
Berlin; Boston: De Gruyter, 2021**

چکیده

کتاب برای غنی‌سازی روایت تاریخی خود، از نظریه جنبش اجتماعی بهره جسته و از آن به عنوان یک چهارچوب نظری، برای توصیف و تحلیل کنش جمعی و سیاست‌های حزب سوسیال ناسیونالیست سوریه استفاده کرده است. این حزب، در زمان تغییرات بزرگ اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در سرزمین سوریه بزرگ به وجود آمده است. مطالبی که کتاب ارائه می‌کند، در واقع، تاریخ سیاسی حزب سوسیال ناسیونالیست سوریه و گزارشی تحلیلی از شکل‌گیری، توسعه و فعالیت‌های سیاسی این جنبش در کشورهای لبنان و سوریه است. پژوهش حاضر مبتنی بر بررسی کیفی و تاریخ‌نگاری حزب از طریق منابع عربی، فرانسوی و انگلیسی است. این تحقیق، پایگاه‌های اجتماعی حزب را تبیین کرده و در مورد سیاست آن توضیحاتی را ارائه می‌دهد. کتاب پویایی روابط حزب با مقامات و بازیگران فعال در عرصه اجتماعی و سیاسی لبنان و سوریه را بررسی کرده و عدم موفقیت آن در تبدیل شدن به یک جنبش توده‌ای را توصیف می‌کند و همچنین به ایدئولوژی حزب در ارتباط با وقایع سیاسی آن می‌پردازد. مطالب کتاب به صورت ترتیبات زمانی در چهار بخش سازماندهی شده است که هر بخش شامل ۳ فصل است و تاریخ اولیه حزب سوسیال ناسیونالیست سوریه را به ۴ دوره تقسیم می‌کند.

بخش اول با عنوان یک نسل جدید، به بررسی اندیشه سیاسی آنتون سعاده، موسس حزب و تلاش‌های وی برای سازماندهی و فعالیت سیاسی در آمریکای جنوبی می‌پردازد. بخش دوم با عنوان سال‌های جنگ، جزییات و فعالیت حزب در سوریه و لبنان را از زمان آغاز تبعید سعاده تا پایان جنگ در اروپا در سال ۱۹۴۵ میلادی بررسی می‌کند. بخش سوم با عنوان مسیر انقلاب و پیامدهای آن، به شرح دوره‌ای پرآشوب و دگرگون‌کننده در تاریخ حزب می‌پردازد که از دوره قبل و پس از بازگشت سعاده به لبنان در مارس ۱۹۴۷ میلادی آغاز می‌شود. بخش چهارم با عنوان پیشروی و عقب‌نشینی، به چگونگی عملکرد حزب برای شکل دادن به نظم‌های نوظهور منطقه‌ای و داخلی به شیوه‌ای که بیشتر با دیدگاه حزب در دهه ۱۹۵۰ منطبق بوده است، می‌پردازد. در بخش پایانی با عنوان ظهور فرقه-گرایی، تحلیلی از حزب، طی شش دهه ارائه شده و جزییات شکست حزب در تبدیل شدن آن به یک جنبش توده-ای و گسترش نفوذ سیاسی آن در لبنان و سوریه مورد واکاوی قرار می‌گیرد.

ردیف	عنوان - پدیدآور - مأخذ
۱	ارتباط و پیوند روس‌ها با حزب توده مشهد/ کبری نودهی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، فروردین؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۶: ۱۴۰-۱۳۱.
۲	تقابل با حزب توده و افکار وارداتی شوروی در دوره اول و دوم حضور در مشهد/ کبری نودهی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، فروردین؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۶: ۱۴۸-۱۴۱.
۳	تاریخ روابط ایران و روسیه در حوزه انرژی/ خدایار براری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، فروردین؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۶: ۱۵۲-۱۴۹.
۴	همکاری جمهوری اسلامی ایران و روسیه در بخش گاز/ خدایار براری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، فروردین؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۶: ۱۵۸-۱۵۳.
۵	دوران سفارت آقای نعمت‌الله ایزدی سفیر اسبق جمهوری اسلامی ایران در روسیه (۱۳۷۳-۱۳۶۹)/ نعمت‌الله ایزدی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، فروردین؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۶: ۱۶۲-۱۵۹.
۶	روسیه؛ تجربیات و مشاهدات دوره سفارت از ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۸ میلادی/ غلامرضا انصاری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، فروردین؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۶: ۱۶۹-۱۶۳.
۷	سیاست‌های روسیه طی دوران ریاست جمهوری مدودف/ محمودرضا سجادی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، فروردین؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۶: ۱۷۲-۱۷۰.
۸	تفاوت‌های فرهنگی ایران و روسیه در طول تاریخ/ محمدحسن مهدیان. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، فروردین؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۶: ۱۷۸-۱۷۳.
۹	نظم بین‌المللی در حال گذار از منظر سازه‌انگاری: بررسی نقش ایده‌ها، هنجارها و هویت‌ها/ حیدرعلی مسعودی. - فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۲۸-۵.
۱۰	تأثیر هم‌گرایی جمهوری آذربایجان و رژیم اسرائیل بر امنیت ملی ایران/ پریسا شاه‌محمدی. - فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۵۲-۲۹.
۱۱	بازطراحی مدل تصمیم‌گیری دیپلماتیک برجام مبتنی بر نظریه بازی‌ها/ محمدرضا محمدی‌گودرزی. - فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۷۴-۵۳.
۱۲	راهبرد جمهوری اسلامی ایران در دستیابی به قدرت برتر منطقه‌ای/ رحیم افشاریان. - فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۱۱۰-۷۵.
۱۳	انگلیس و سیاست موازنه قدرت در منطقه خلیج فارس در دوره پسابرگزیت/ سیدمهدی حسینی‌متین. - فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۱۴۴-۱۱۱.

۱۴	خلیج فارس بین استراتژی ایندو - پاسیفیک ایالات متحده و ابتکار کمربند - راه چین/ قدرت‌الله بهبودی‌نژاد. فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۱۷۴-۱۴۵.
۱۵	تأثیر هویت ملی بر سیاست خاورمیانه‌ای روسیه در تحولات عربی (با تأکید بر سوریه) / زهره خان‌محمدی. فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۲۰۰-۱۷۵.
۱۶	پهپاد به عنوان ابزاری نوین در سیاست خارجی، مطالعه موردی سیاست پهپادی ترکیه (۲۰۲۲-۲۰۱۷) / علی صالحیان. فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۲۲۶-۲۰۱.
۱۷	سیاست خارجی ایران نسبت به کشورهای عرب بر شالوده چه مفاهیمی باید استوار گردد؟ / علی‌اکبر صالحی. فصلنامه سیاست خارجی. ۱۴۰۱، زمستان؛ جلد ۳۶، شماره ۱۴۴: ۲۴۰-۲۲۷.
۱۸	عمق‌بخشی همکاری ایران و چین در فضای دوجانبه و بین‌المللی / خلیل شیرغلامی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۱۶-۱۴.
۱۹	فانتری‌های جنگ اوکراین و کارت‌های وحشی تعیین‌کننده / علیرضا میریوسفی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۲۰-۱۷.
۲۰	تاریخ شفاهی، چندصدایی و تنوع روایت‌ها / محیا شعبی‌عمرانی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۳۳-۳۱.
۲۱	عضویت اوکراین در ناتو و اتحادیه اروپا: شرایط کنونی و چشم‌اندز آینده / منوچهر مرادی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۲۸-۲۴.
۲۲	نقش میانجی‌گری موفق چین در عادی‌سازی روابط ایران و عربستان / هدیه زندیه. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۳۲-۲۹.
۲۳	اولویت‌های آمریکا در منطقه غرب آسیا (پس از توافق ایران و عربستان) / زینب چلداوی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۳۶-۳۳.
۲۴	نفوذ فزاینده روسیه در قاره آفریقا / محمد موحد. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۴۱-۳۷.
۲۵	سیاست خزنده چین در حوزه خلیج فارس / حمیدرضا بداقی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۴۳-۴۲.
۲۶	تغییرات ارزش برابری دینار عراق در مقابل دلار آمریکا ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۲ / مرتضی ابوطالبی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۴۵-۴۴.
۲۷	راهبرد سیاست خارجی ایالات متحده در آمریکای لاتین / امیرمحمد گودرزی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۵۱-۴۶.
۲۸	مرزهای شمالی شیلی، ورود غیرقانونی مهاجران / علی لطفی. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۵۳-۵۲.
۲۹	نگاهی به دو مفهوم "حاکمیت دیجیتال" و "مسئولیت دیجیتال" در اتحادیه اروپا / صبا جوادی‌راد. ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۵۶-۵۴.

۳۰	روابط آمریکا و جمهوری کلمبیا با تمرکز بر طرح کلمبیا/ هادی شهبابی یگانه- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۶۹-۵۷.
۳۱	دیپلماسی چین: از ابتکار کمربند راه تا گامی به سوی ابتکار امنیت جهانی/ شادی رشیدی- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، اردیبهشت؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۷: ۷۲-۷۰.
۳۲	روش‌شناسی به مثابه اعمال آموزه‌های مکتب‌محور بر موقعیت‌های عینی در حقوق بین‌الملل/ سیدجمال سیفی- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، بهار؛ جلد ۴۰، شماره ۶۹: ۳۳-۱۰.
۳۳	ماهیت حقوقی نظرات تفسیری کمیته حقوق بشر ملل متحد/ سیدقاسم زمانی- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، بهار؛ جلد ۴۰، شماره ۶۹: ۶۱-۳۴.
۳۴	دادخواهی نزد محاکم ملی در دعاوی سرمایه‌گذاری با تأکید بر دعوای انکار عدالت در پرونده لوون علیه ایالات متحده آمریکا/ محسن محبی- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، بهار؛ جلد ۴۰، شماره ۶۹: ۸۹-۶۲.
۳۵	تأثیر شورای امنیت ملل متحد بر سیاسی شدن دیوان کیفری بین‌المللی/ بهزاد رضوی فرد- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، بهار؛ جلد ۴۰، شماره ۶۹: ۱۱۷-۹۰.
۳۶	جبران خسارات غیرمادی در حقوق بین‌الملل با تأکید بر رأی دیوان بین‌المللی دادگستری در پرونده کنگو علیه اوگاندا (۲۰۲۲)/ سیامک کریمی- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، بهار؛ جلد ۴۰، شماره ۶۹: ۱۴۵-۱۱۸.
۳۷	کیفرهای بدنی از منظر دیوان کیفری بین‌المللی در پرونده الحسن/ محمدحسن مالدار- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، بهار؛ جلد ۴۰، شماره ۶۹: ۱۷۷-۱۴۶.
۳۸	بازی در حاشیه امن: سیاست چین در بحران اوکراین/ خلیل شیرغلامی- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۱۶-۱۳.
۳۹	ارزیابی یکساله منازعه اوکراین و موضع جمهوری اسلامی ایران/ گارینه کشیشیان سیرکی- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۱۲-۱۰.
۴۰	پیامدهای منازعه اوکراین بر بازار جهانی انرژی/ عباس ملکی- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۱۹-۱۷.
۴۱	بحران اوکراین و رویکرد کشورهای حوزه خلیج فارس/ مجتبی فردوسی‌پور- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۱۹-۱۷.
۴۲	اقتصاد جنگ اروپا متأثر از بحران اوکراین/ مرتضی ابوطالبی- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۲۳-۲۰.
۴۳	ارزیابی یکساله بحران اوکراین؛ رویکردهای جهانی/ جواد معصومی- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۲۵-۲۴.
۴۴	رویکرد شورای همکاری خلیج فارس به بحران اوکراین/ سیدمحمد حسینی- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۲۷-۲۶.
۴۵	ارزیابی یکساله منازعه اوکراین و موضع جمهوری اسلامی ایران/ احمد بادپا- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۳۲-۳۱.

۴۶	جنگ اوکراین؛ رویکرد قدرت‌های جهانی و سیاست جمهوری اسلامی ایران / محمد مهدی ظاهری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۲۸-۳۰.
۴۷	نگاه ریشه‌ای رهبر معظم انقلاب به جنگ اوکراین / محسن پاک‌آیین. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۳۳-۳۵.
۴۸	نقش ایتالیا در بحران اوکراین / سیداسماعیل یاسینی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۳۶-۳۸.
۴۹	سناریوهای جنگ اوکراین؛ منافع و تهدیدات احتمالی برای کشورمان / هادی زرگری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۳۹-۴۰.
۵۰	ارزیابی گسترش ناتو به شرق، تهدید روسیه و بحران اوکراین بر اساس رویکرد امنیت دسته‌جمعی / علیرضا کاظمی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، خرداد؛ جلد ۳۷، شماره ۳۶۸: ۴۱-۴۴.

NO.	TITLE - AUTHOR - SOURCE SERIALS
1	What Kind of NATO Allies Will Finland and Sweden Be? /William Alberque.- Survival. 2023, December/January; Vol.64, No.6: 123/136.
2	War and Arms Control: When to Pursue Cooperation /Suzanne Claeys.- Survival. 2023, December/January; Vol.64, No.6: 137-152.
3	Castroism in Crisis /Russell Crandall.- Survival. 2023, December/January; Vol.64, No.6: 153-165.
4	Towards Nuclear Stewardship with China /Hans Binnendijk.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 7-20.
5	Rethinking Arms Control with a Nuclear North Korea /Toby Dalton.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 21-47.
6	Can the New Left Deliver Change in Latin America? /Irene Mia.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 49-56.
7	The Crowded Red Sea /Camille Lons.- Survival. 2023, February/March; Vol.65, No.1: 57-70.
8	Europe's Fragile Unity /Arto Poletti.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 71-80.
9	Calibrating the EU's Trade Dependency /Agnieszka Gehringer.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 81-96.
10	Kindred Crises? Cuba 1962, Ukraine 2022 /Jean-Yves Haine.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 97-114.
11	The Resilience Requirement: Responding to China's Rise as a Technology Power /Andrew Kennedy.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 115-128.
12	Kissinger and Monnet: Realpolitik and Interdependence in World Affairs /Cesare Merlini.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 129-140.
13	Gambling the World: The Cuban Missile Crisis Revisited /Russell Crandall.- Survival. 2023, February/ March; Vol.65, No.1: 141-153.
14	Xi Jinping Is Preparing for Economic War /Zongyuan Zoe Liu.- Foreign Policy. 2022, Fall: 6-9.

15	Companies Are Fleeing China/Flisabeth Braw.- Foreign Policy. 2022, Fall: 10-11.
16	The Military Still Runs the Show in Sri Lanka/Viruben Nandakumar.- Foreign Policy. 2022, Fall: 12-13.
17	East Asia's Nuclear Debates Are Their Won/Robert E. Kelly.- Foreign Policy. 2022, Fall: 14-16.
18	Biden Needs Architects, Not Mechanics/Stephen M. Walt.- Foreign Policy. 2022, Fall: 17--18.
19	The EU's Balance of Power Is Shifting East/Eoin Drea.- Foreign Policy. 2022, Fall: 19-22.
20	Europe's Baby Steps Wont Solve its Energy Crisis/Brenda Shaffer.- Foreign Policy. 2022, Fall: 22--23.